

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ СВІТОВИХ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Головною особливістю сучасного розвитку світового економічного господарства є розвиток інноваційних процесів, які суттєво впливають на міжнародні економічні відносини, посилюють спроби збільшення конкурентних переваг окремих держав на хід світового економічного розвитку.

Інновації – предмет широкого обговорення, але оскільки поняття є багатозначним, то єдиного чіткого визначення немає. Здебільшого інновації асоціюють із новими технологіями, проте інновація – це не обов'язково винахід, вона може бути лише частиною всього процесу, але не його суттю.

Особливості інноваційного розвитку в умовах глобалізації [1]: глобалізація попиту на високотехнологічну продукцію; інтернаціоналізація інноваційної, зокрема дослідницької, діяльності; зростання темпів технологічного оновлення галузей та зменшення життєвого циклу продукції; підвищення складності та наукомісткості наукових розробок; інтелектуалізація світового виробництва; інвестиційний глобалізм, пов'язаний із можливістю переливання фінансових ресурсів у різні ринки; зростання частки інвестицій, що спрямовуються на розвиток людського капіталу; збільшення витрат на НДДКР.

Глобалізаційні процеси за останні роки значно вплинули на розвиток інноваційних систем у багатьох країнах світу. Інноваційна політика розвинених країн, таких, як: Великобританія, Німеччина, Італія, Канада, Японія – поступово переорієнтовується з формування виключно інноваційної економіки до побудови нового інноваційного суспільства [2].

Серед пріоритетних напрямів розвитку інноваційної діяльності для розвинутих країн є проведення космічних досліджень, розвиток енергетичної галузі, сфери охорони здоров'я, біотехнології, інформаційні та комп'ютерні технології; інформаційні технології та програмне забезпечення, розвиток біотехнологій та космічна сфера, машинобудування, приладобудування і автоматика, хімічна і нафтохімічна галузь, біотехнології, мікробіологія та ін.

Однією з основних особливостей розвитку світового господарства в галузі інновацій за останні роки стало зростання обсягів витрат на інноваційні дослідження і розробки серед країн з перехідною економікою. Поширення глобалізаційних процесів обумовлює переміщення в них крупними транснаціональними корпораціями як розвинених країн, так і тих, що розвиваються, науково-дослідних лабораторій та інноваційних центрів.

Фінансування інноваційних процесів є одним з найважливіших аспектів розвитку інноваційної діяльності. Основні джерела фінансування інноваційних процесів: кошти приватних бізнес-інвесторів та державні кошти.

У 2015 р. кращий результат у перегонах за досконалість належить Швейцарії, яка вже неодноразово визнавалася найбільш інноваційно розвиненою країною, Великобританії, Швеції, Нідерландам та США (табл. 1).

Таблиця 1

Рейтинг країн за глобальним індексом інновацій – 2015 [3]

Рейтинг	Країна	Індекс інновації
1	Швейцарія	68,30
2	Великобританія	62,42
3	Швеція	62,40
4	Нідерланди	61,58
5	США	60,10

Серед факторів успіху інноваційного розвитку країн-лідерів рейтингу є наступні: послідовність здійснюваної інноваційної політики та міжнародна орієнтація підприємств (Швейцарія), орієнтація на приватну ініціативу (Великобританія), тривалі масштабні вкладення в розвиток науки (Швеція), вибіркова підтримка провідних інноваційних регіонів, розвинутий науково-освітній комплекс, що містить у собі систему підтримки студентів, систему трансферу технологій у науковому секторі, розвинену мережу наукових університетів з державним фінансуванням (Нідерланди), послідовне створення умов і цілеспрямовані заходи щодо підтримки підприємництва (США) [2].

Досвід світових лідерів у сфері інновацій і високих технологій доводить необхідність державного управління та контролю над цими процесами. Упродовж останніх десятиліть уряди країн і керівництва корпорацій активно збільшують витрати на науку, інновації, високі технології, розвиток яких не призупиняється навіть у період фінансово-економічних криз.

На лідерські позиції у сфері інновацій країн виводять: активна державна підтримка інноваційної діяльності, орієнтація національної економіки на науково-інноваційний розвиток, державна фінансова підтримка інноваційних процесів, стимулювання інновацій через встановлення пільгового оподаткування, надання кредитів, розвиток науково-дослідної та інноваційної інфраструктури, створення сприятливого інвестиційно-інноваційного клімату.

Таким чином, інновації створюють умови для прискорення економічного зростання країн на всіх етапах розвитку. Однак, ці умови не з'являються автоматично. Кожна країна повинна визначити таке поєднання заходів політики, яке дозволить мобілізувати наявний у їхній економіці інноваційний і творчий потенціал.

Список використаних джерел

1. *Соболева Т.О. Інноваційна діяльність в контексті глобалізаційних процесів / Т.О. Соболева. – К. КНЕУ. – 2010. – С. 228-232.*
2. *Global Innovation Leaders 2016: Free Voice Information Analysis Center [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://iac.org.ua>.*
3. *The Global Innovation Index 2015: Effective Innovation Policies for Development [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.globalinnovationindex.org>.*